

ת"פ 36451/07 - מדינת ישראל נגד י ש

בית משפט השלום באשקלון

ת"פ 36451-07-17 מדינת ישראל נ' ש
תיק חיזוני:

בפני כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מ雅思ימה מדינת ישראל ע"י ב"כ ענבל אביב, עו"ד
נגד י ש ע"י ב"כ דגה יוסי, עו"ד
נאשם

החלטה

1. בפני בקשה ב"כ הנאשם להורות על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם, וזאת לאור ליקוי בנסיבות הscal'i. בהתאם ל**סעיף 170 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982** (להלן: "החסד" פ"). כמו כן, עותר ב"כ הנאשם כי לאור המלצה ועדת האבחון, דרכי הטיפול אשר יקבעו בעניינו של הנאשם יהיו כי ישאה בביתה בליווי צמוד של עובד זר.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שועדת האבחון היא הגורם המוסמך לקבוע את דרכי הטיפול במקרים מסווג זה, שכן שהמלצת הוועדה נשענה על מצבו של הנאשם ולאחר קבלת תסקير אשר ענה על כל הסוגיות אשר עליו, ולהיערכות המשמעותית שעשתה משפחת הנאשם לצורך חזרתו לביתו תוך הסדרת הבאתו של מטפל סייעודי צמוד.

2. כבר במועד הדיון אשר התקיים ביום 25/12/2017 הסכימה ב"כ המ雅思ימה להפסקת ההליכים כנגד הנאשם לאור חוות הדעת אשר העידו על היעדר חשיבות לעמוד לדין לאור מצבו הדמנטי. עם זאת, ב"כ המ雅思ימה עותרת כי דרך הטיפול אשר תיקבע בעניינו של הנאשם תהיה השמה במסגרת חז' ביתית אשר תימצא מתאימה לצרכיו.

ב"כ המ雅思ימה מנמקת עתרתה בעמדה האמביוולנטית אשר הביע הנאשם במועד הוועדה האחורה ביחס לשאלת חזרתו לביתו, וכן בדאגה שהביעה המתלוונת מחרזרתו לבית, כמפורט בחוות הדעת העדכנית.

רקע

3. כנגד הנאשם הוגש כתוב אישום בגין ביצוע עבירה תקיפה הגורמת חבלה של ממש - בן זוג, עבירה לפי עמוד 1

סעיף 238(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין"), וזאת בגין מעשים אשר בוצעו לכואורה ביום 17/07/16 כנגד אשתו של הנאשם, הגברת י. ש.

- .4. ביום קורות האירוע המתואר, נבדק הנאשם על ידי סגן הפסיכיאטר המחזוי ומחוות הדעת הפסיכיאטרית עליה כי נמצא בתהיליך מוקדם של דמנציה, והומלץ להפנו לועדת אבחון על פי חוק הסעד על מנת לקבוע את כשירתו לעמוד לדין ואת אחוריותו הפלילית.
- .5. ביום 09/08/17 עבר הנאשם אבחון ממנו עליה כי תפוקודו אינו בתחום המוגבלות השכלית התפתחותית, אך כי ירידת משמעותית בתפקודו ההסתגלותי, המנטלי והקוגניטיבי.
- .6. ביום 15/08/17 התקיימה וועדת האבחון הראשונה בעניינו של הנאשם, בה נקבע כי הנאשם מבחין בין טוב לרע ובין מותר לאסור, מודע למשמעות מעשיו ולתוצאותיהם, ומכיר את היליכי בית המשפט, ועל כן יכול לעמוד לדין מבחינת כושרו השכלי.
- .7. על אף האמור, ביום 05/09/17 נבדק הנאשם, באופן פרטני, על ידי הפסיכיאטרית ד"ר מדן פולדשטיין, אשר מחוות דעתה עליה כי לנימוק מחלת מתקדמת, קיהיון מסוג דמנציה, שמתאפיינת בחוסר ההתמצאות, חוסר תובנה, חוסר שיפוט ובוחן מציאות לקיי. לדעת הפסיכיאטרית, הנאשם לא מבין את הסמכויות, למה עצרו אותו, מה המעשה שביצע ומה ההשלכות של התנהגותו. הנאשם אינו משתף פעולה עם עורך דין, לא מבין את שאלות בית המשפט, איןנו מכיר לא מבין ולא יודע להבדיל בין היליכים המשפטיים, ואיןנו מסוגל מבחינה קוגניטיבית - מנטלית לשתף פעולה עם עורך דין. עוד עליה כי הנאשם אינו יכול להביע את דעתו בצלילות, וכי אינו قادر לעמוד לדין.
- .8. לאחר שנערך דיון נוסף בעניינו של הנאשם ביום 17/11/06, ולאחר שבית המשפט עיין בחוות הדעת השונות ומוצא כי מחוות הדעת הראשונית של וועדת האבחון נעדר רופא מומחה, הורה בית המשפט על קיום וועדת אבחון נוספת נספפת בעניינו של הנאשם, אשר התקיימה ביום 17/11/30.
- .9. בוועדה נקבע כי הנאשם מתפרק ברמה שאינה מוגבלות שכלית התפתחותית, אך כי ירידת משמעותית בתפקודו ההסתגלותי, המנטלי והקוגניטיבי, יתכן על רקע דמנציה, וכי אין אחראי למעשיו, אין מבין את היליך הפלילי והדמויות הפוועלות בו, לא יודע بما הוא מושם ואינו מסוגל לסיע לעורך דין בהגנה עליו, ולפיכך אינו قادر לעמוד לדין.
- .10. בהתאם להחלטת כב' השופטת חולטא, הופנה הנאשם בשלישית לוועדת אבחון על מנת שיקבעו דרכי טיפול בעניינו, וזה התקיימה ביום 21/12/2017. ביחס לדרכי הטיפול נקבע כי הנאשם זוקן לדירות חוץ ביתי בסגירתה המתאימה למצבו ולצריכיו, להמשך מעקב פסיכו-גריאטרי וטיפול בשל תהיליך דמנטי, וכן זוקקה המשפחה לילוי עוז"ס הקהילה המטפלת בקשישים.

11. בהסכמה הצדדים, ולאחר קיומו של דיון נוסף לפני בעניינו של הנאשם ביום 18/02/05, בו אף עלה כי שירות המבחן התרשם של אור מצבו של הנאשם והתגיסות בני המשפחה יתכן טיפול בתחום הבית יהיה טיפול מתאים יותר, הופנה הנאשם לועדה נוספת. הוועדה התבקרה לבדוק האם ניתן להסתפק בדרך כלל טיפול בתחום הבית של הנאשם, על אף העובדה שבבית גרה אף המתלוונת, וזאת לאור בקשת הנאשם ומשפחתו ובליויו והשגחה צמודים שלו עובד זר.

12. בוועדה הנוספת שהתקיימה ביום 18/02/15 דוח כי הנאשם נמצא נמצא במהלך בבריאות הנפש בbara יעקב, ואז החל הטיפול רפואי חל שיפור במצב רוחו. ילדיו של הנאשם ציינו כי החלו בתהילך של הבאת עובד זר, מוכנים להתקין מצלמות בבית ההורים ולפקח מקרוב על שנעשה.

마חר ולא הוצאה בוועדה עדמת המתלוונת, לא הוצג תיאור תנאי המגורים והאם ניתן לאפשר לבת הזוג מוגנות מרבית בתחום ביתה, הוחלט שלא לקבל החלטה בעניינו עד שיגוש דוח סוציאלי המפרט את האמור, וכן דוח פסיכיאטרי עדכני אודות מצבו של הנאשם.

13. מחוות הדעת העדכנית מיום 18/05/18, אשר הוגשה מטעם ועדת האבחון, עולה כי בחוות הדעת הפסיכיאטרית מיום 18/05/01 דוח על שיפור חלקו במצבו של הנאשם, לא עלתה עדות למצב פסיכוטי פעיל ולא נצפתה מסוכנות מידית לעצמו או לסייעתו. כמו כן, מהתקסир המשלים אשר הוגש עליה כי בבדיקה שנערכ בבית הנאשם והמתלוונת עליה רשם כי המתלוונת דואגת למצבו ובריאותו של הנאשם, אך גם מודעת לכך שבשל מצבו עשוי להתרפרץ כלפיו בשנית. המתלוונת הביעה אמביולנטיות לגבי חזרת הנאשם לבית והtentativa את חזרתו בנסיבות קבועה של מטפל זר או בן משפחה. עוד עליה כי ביתו של הנאשם ערוך לקיליטתו של עובד זר, ילדיו של הנאשם מעורבים הטיפול בו, ערים למצבו ולצורך בהשגחה קבועה עליו ומוכנים להיערך לכך.

במהלך הוועדה אשר התקיימה ביום 18/05/17 יצר הנאשם קשר עין, שיתף פעולה כמיטב יכולתו, והוא עրני וקשוב יותר. הנאשם טען במועד זה כי לא רצה לחזור לגור ביבו אלא לגור במוסד אחר וחושש שייעשה שוב בעיות, וגם כשהוזגה בפניו אופציה שלילוב העובד הזה, אמר שרוצה לעבור למוסד אחר וחושש מבית המשפט ומהעונש שיקבל.

14. לאור כל המפורט והמשר לכך, קבעו חברי הוועדה כי אין מניעה שה הנאשם יחזור לגור ביבו בלבד של עובד זר/בן משפחה. עם זאת, לאור העמדה האמביולנטית שהביע הנאשם בוועדה, מומלץ לעורק בדיקה מעמיקה לבירור רצונו האמיתי.

לסיכום, הוועדה המליצה כי דרך הטיפול אשר יקבעו יהיו כדלקמן:

א. מגורים בבית בלבד של עובד זר.

ב. סיוע של עו"ס המשפחה לנางם ומשפחותו.

עמוד 3

ג. המשך מעקב פסיכו-גראטורי בשל תהליך דמנטי.

דין ומסקנות

15. **סעיף 170 לחסד"פ** קובע כי: "קבע בית המשפט, ... לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), תשכ"ט-1969 (להלן: "החוק"), שנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין, יפסיק את ההליכים נגדו..."

16. **סעיף 19ב לחוק** קובע כי: "הועמד אדם לדין פלילי ובית המשפט מצא, אם על פי ראיות שהובאו לפניו מטעם אחד מבuali הדין ואם על פי ראיות שהובאו לפניו ביזמתו שלו, אחת מהלא:

(1) **שהנאשם אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכל;**

(2) **שהנאשם עשה את מעשה העבירה שהואשם בו, אך מחמת ליקוי בכשרו השכלי בשעת מעשה אין הוא בר עונשין, יצווה בית המשפט שהנאשם יoba לפני ועדת האבחן כדי שתחליט על דרכי הטיפול בו, ויחלו הוראות חוק זה בשינויים המחייבים.**

17. כמו כן, **סעיף 7(א) לחוק** קובע כי: "מצאה ועדת האבחן כי אדם שענינו הובא בפנייה הוא אדם עם מוגבלות שכלית-התפתחותית, תחילה לאחר שנתנה לו ולאחראי עליו הזרמת נאותה להשמיע את דבריהם, על דרכי הטיפול בו".

18. עיין בסעיפי חוק אלה מעלה כי על בית המשפט לקבוע האם הנאשם העומד לפניו אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי, בהתאם לראיות אשר הובאו לפניו, וכי אם כך המצב, להפסיק את ההליכים כנgado ולהפנותו לועדת אבחן אשר תקבע מהי דרך הטיפול המתאימה לו.

19. אין מחלוקת בין הצדדים כי מצבו של הנאשם, כפי שעה לה מחוות הדעת, אינו מאפשר ביום עמידתו לדין. המחלוקת בין הצדדים נסובה כאמור סיבוב שאלת דרכי הטיפול בו.

משכך, ומששוכנעתי מהמפורט כי במצבו הנוכחי של הנאשם הוא אינו מסוגל לעמוד לדין מחמת ליקוי בכשרו השכלי, אני מורה על הפסקת ההליכים כנגד הנאשם.

20. לעניין דרך הטיפול בנאשם, מחוות הדעת אשר מונחות לפניי, כמפורט לעיל, עולה כי בהתאם להוראות החוק הופנה הנאשם לוועדת האבחן, אשר לה הסמכות לקבוע דרכי הטיפול בענינו של הנאשם, וכי המלצהה העדכנית של הוועדה, לאחר בחינה מקיפה של מצבו של הנאשם, בחינת תנאי המגורים, עמדת המתלוונת ואפשרות ההגנה עליו, היא כי ישוב להתגורר בביתו, בליוי עובד זר, יושיר במעקב פסיכו-

גראטרி, וכן כי ניתן סיוע של עו"ס משפחה לנאשם ומשפחתו.

המליצה זו התקבלה כאמור לאחר מספר עדות שהתקיימו בעניינו של הנאשם, כשהחברים הוועדה היו מודעים ליתרונות ולחסרונות של דרך טיפול זו.

21. לאור האמור, ומשמעותו כי הגורמים הרלוונטיים, בין אם חברי הוועדה ובין אם שירות המבחן, ערכו את כלל הבירורים הנדרשים וסקלו את כלל השיקולים אשר יש לקחת בחשבון בעניינו של הנאשם, שוכנעתי שיש לאמץ קביעת הוועדה כי יש להורות שהנאשם ישב להתגורר בبيתו, בליווי עובד זר ובפיקוח צמוד במהלך כל שעות היום, ובתנאים הנוספים אשר קבעה הוועדה, וمشך, אני מורה כאמור.

מציאות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, כ"ד סיון תשע"ח, 07 יוני 2018, בהעדר הצדדים.